

Зад. 1 Нека $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1, 2\}$. Даден е алгоритъм ALG-1, чийто вход е масив $A[1, 2, \dots, n]$ от цели числа, две по две различни. Докажете, че алгоритъмът връща второто най-голямо число от масива.

ALG-1($A[1, 2, \dots, n]$: integers)

```

1  m ← max{A[1], A[2]}
2  s ← min{A[1], A[2]}
3  for i ← 3 to n
4      if A[i] > m
5          s ← m
6          m ← A[i]
7      else
8          if A[i] > s
9              s ← A[i]
10 return s

```

Решение: Следното твърдение е инварианта за цикъла.

При всяко достигане на ред 3 променливата m съдържа стойността на максималния елемент от подмасива $A[1 \dots i - 1]$, а променливата s съдържа стойността на втория по големина елемент от подмасива $A[1 \dots i - 1]$.

База При първото достигане на ред 3 променливата i е 3. Имайки предвид, че по условие в масива няма еднакви числа, за $i = 3$ твърдението е " $m = \max\{A[1], A[2]\}$ и $s = \min\{A[1], A[2]\}$ ". Това е вярно заради присвояванията на ред 1 и 2. ✓

Поддръжка Да допуснем, че инвариантата е изпълнена при някое достигане на ред 3, което не е последното. От допускането и това, че в масива няма еднакви числа следва, че $s < m$. Следните три възможности са изчерпателни:

1. $A[i] < s < m$. В такъв случай е вярно, че m съдържа стойността на максималния елемент от $A[1 \dots i]$, а s , на втория по големина елемент от $A[1 \dots i]$, преди да започне изпълнението на тялото на цикъла. От друга страна, нито едно от условията на редове 4 и 8 не е изпълнено, следователно нито едно от присвояванията в цикъла не се извършва. Следователно, спрямо новата стойност на i при следващото достигане на ред 3, инвариантата остава в сила.
2. $s < A[i] < m$. В такъв случай е вярно, че m съдържа стойността на максималния елемент от $A[1 \dots i]$, а $A[i]$ е вторият по големина елемент от $A[1 \dots i]$, преди да започне изпълнението на тялото на цикъла. В този случай условието на ред 4 не е изпълнено, но условието на ред 8 е изпълнено, така че присвояването на ред 9 се извършва. Спрямо новата стойност на i при следващото достигане на ред 3, инвариантата остава в сила.
3. $s < m < A[i]$. В такъв случай е вярно, че $A[i]$ съдържа стойността на максималния елемент от $A[1 \dots i]$, а m , на втория по големина елемент от $A[1 \dots i]$, преди да започне изпълнението на тялото на цикъла. В този случай условието на ред 4 е изпълнено, така че присвояванията на редове 5 и 6 се извършват. Спрямо новата стойност на i при следващото достигане на ред 3, инвариантата остава в сила. ✓

Терминация При последното достигане на ред 3 очевидно $i = n + 1$. Замествайки тази стойност в инвариантата, получаваме твърдението " m съдържа стойността на максималния елемент от подмасива $A[1 \dots n]$, а променливата s съдържа стойността на втория по големина елемент от подмасива $A[1 \dots n]$ ".

Зад. 2 Подредете по асимптотично нарастване следните шест функции на n :

$$\ln n, \quad \lg n, \quad \sum_{i=1}^{\lfloor \lg n \rfloor} i, \quad \sqrt[3]{n} - (\ln n)^2, \quad \sqrt[4]{n}, \quad n^{\lg n}$$

Решение: Да наречем шестте функции $f_1(n), \dots, f_6(n)$ в реда на изписването им в условието. Първо забелязваме, че $\ln n = \log_e n = \frac{\log_2 n}{\log_2 e} = \frac{1}{\log_2 e} \lg n = \Theta(\lg n)$, следователно $f_1(n) \asymp f_2(n)$.

Да разгледаме $f_3(n)$. Известно е, че $\sum_{k=1}^{\lg n} \frac{1}{k} \asymp \lg^2 n$. В сила е $f_3(n) \succ f_1(n) \asymp f_2(n)$.

Да разгледаме $f_5(n) = \sqrt[4]{n} = n^{\frac{1}{4}}$. Това е функция с полиномиално нарастване и, както сме показали, тя расте асимптотично по-бързо от всяка полилогаритмична функция, в частност $\lg^2 n$. Следователно $f_5(n) \succ f_3(n) \succ f_1(n) \asymp f_2(n)$.

Да разгледаме $f_4(n) = \sqrt[3]{n} - (\ln n)^2$. Тъй като

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{n} - (\ln n)^2}{\sqrt[4]{n}} = \infty,$$

в сила е $f_4(n) \succ f_5(n) \succ f_3(n) \succ f_1(n) \asymp f_2(n)$.

Накрая да разгледаме $f_6(n) = n^{\lg n}$. Тъй като

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{\lg n}}{\sqrt[3]{n} - (\ln n)^2} = \infty,$$

в сила е $f_6(n) \succ f_4(n) \succ f_5(n) \succ f_3(n) \succ f_1(n) \asymp f_2(n)$.

Зад. 3 Даден е алгоритъм ALG-2, чийто вход е цяло число $n > 3$. Намерете стойността, която връща алгоритъмът, като функция на n . Нека отговорът бъде затворена формула. Обосновете отговора си.

ALG-2(n)

```
1  s ← 0
2  for i ← 0 to n
3      if i mod n = 0
4          for j ← 0 to n
5              s ← s + 1
6  return s
```

Решение: Условието на ред 3 е истина за точно две стойности на i , а именно 0 и n . За всяка от тях, вътрешният цикъл се изпълнява точно $n + 1$ пъти. Следователно, общият брой изпълнения на ред 5 е $2n + 2$.